

[Missing]

PREAMBULO

Nũxũ tacuaxgũ rũ guxũma ĩ duũxũgũ rũ nawũxigu i Tupanapexewa rũ tataxuma ya texé i togũarũ yexera ixĩxĖ. Rũ name nixĩ na nataãĖgũxũ ĩ guxũma ĩ duũxũgũ. Rũ ngĖmacax tama tanaxwaxe i texé nũxũ tarũporamaĖ ĩ togũ i duũxũgũ rũ ėxna chixri namaã tachopetũ.

Nũxũ tacuaxgũ rũ ñuxguacũ rũ togũ i ãĖxgacũgũ rũ chixri nũxna nadau i norũ duũxũgũ rũ chixri namaã nachopetũ. Rũ wũxi i taxũ ĩ chixexũ nixĩ ĩ ngĖma ĩ guxũ ĩ duũxũgũpexewa. Rũ ñuxma tanaxwaxe i guxũ ĩ duũxũgũ i guxũ ĩ naãnewa rũ meã namaxĖ. Rũ tama name na texé nachuxuxũ ĩ ngĖma nũxũ yaxuxchaũxũ ĩ duũxũgũ. Rũ tama name na texé nachuxuxũ ĩ ngĖma nũxũ yaxõgũaxũ ĩ duũxũgũ. Rũ tama name ĩ togũxũ na namuũĖxũ ĩ duũxũgũ.

Rũ tanaxũmatũgũ i ñaa oregũ erũ tanaxwaxe i ãĖxgacũgũ meã nũxna nadaugũxũ ĩ norũ duũxũgũ. Erũ tama tanaxwaxe i yixcũra ĩacũ rũ chixexũcax norũ ãĖxgacũmaã nanuĖ ĩ duũxũgũ rũ namaã nũgũ nadai.

Tama name ĩ wũxi i nachĩũãne rũ to i nachĩũãnemaã nũgũ na nađaixũ.

Poperawa tanaxũmatũgũ rũ guxũma ĩ nachĩũãnecũãxgũ i duũxũgũ rũ nawũxigu i Tupanapexewa rũ tataxuma ya texé ta togũarũ yexera ixĩxĖ. Rũ yatũgũ rũ ngexũgũ rũ nawũxigu, rũ wũxichigũ rũ name. Rũ name nixĩ na naxãxchiruxũ ĩ guxũ ĩ duũxũgũ rũ name nixĩ na naxãwemũxũ. Rũ name nixĩ ĩ meã nũgũmaã na namaxĖxũ ĩ duũxũgũ rũ tama nũgũ na nađaixũ.

Rũ guxãma ĩ yixemagũ i ngutaqexegũxũ rũ tapuracũiechaũ na nũxũ nangũxĖĖgũxũcax i guxũma ĩ duũxũgũ na aixcũma meã namaxĖxũcax rũ nataãĖgũxũcax.

Rũ ñuxma tanaxwaxe i guxũma ĩ duũxũgũ nũxũ nacuaxgũ i ngĖma uneta. Rũ ngĖmacax name nixĩ na meã naxũmatũgũxũ na nũxũ nacuaxgũxũcax i guxũma ĩ duũxũgũ.

GUXÃMA ĩ YIXEMA ĩ GUXŬ ĩ NACHIŬÃNEWA NE ĨxĖ

Rũ nũxũ tixu rũ ñatarũgũgũ:

Rũ nangĖxma ĩ maxũ ĩ mexũ ĩ guxũ ĩ duũxũgũcax ixĩxũ, rũ taxucũrũwa i texé tanachuxu i ngĖma. Rũ tanaxwaxegũ i guxũ ĩ nachĩũãnecũãx i duũxũgũ nũxũ nacuaxgũ i ngĖmachiga. Rũ ngĖmacax rũ name nixĩ na guxũwama duũxũgũ nanagũxĖĖĖgũxũ ĩ ngĖmachiga, na guxũma ĩ duũxũgũ nũxũ nacuaxgũxũcax.

ARTICULO 1.

NgĖxguma nabuxgu i duũxũgũ rũ guxũma nawũxigu, rũ tataxuma ya texé ya togũarũ yexera ixĩsĖ. Rũ guxũma naxããĖgũ rũ ngĖmacax rũ name nixĩ na nũgũmaã namecũmaxũ ĩ guxũma ĩ duũxũgũ.

ARTICULO 2.

Rũ name nixĩ na wũxichigũ i duũxũ meã namaxũxũ ngĖxgumarũũ i ñaa popera nũxũ ixuxũrũũ. Rũ taxucũrũwa i texé tanachuxu i ngĖma. Rũ nũĖta i ngexta nabuxgu i wũxi i duũxũ, rũ ėxna ĩacũ rũ duũxũ yixĩxgu. Rũ nũĖta ega yatũ yixĩxgu rũ ėxna ngexũ yixĩxgu. Rũ nũĖta i ĩacũ i nagawa yadexaxgu rũ ėxna ñuxãcũ Tupanaãxũ yaxõõgu. Rũ nũĖta ega ĩacũ rũ ãĖxgacũtanũxũ yixĩxgu rũ ėxna ĩacũgu naxĩnũgu. Rũ nũĖta ega namuãrũ đĖruãxgu rũ ėxna tama. Erũ guxũ ĩ duũxũgũcax nixĩ ĩ ñaa maxũ ĩ mexũ.

Rũ nũĖta ega ĩacũ rũ nachĩũãnecũãx yixĩxgu i wũxi i duũxũ, erũ guxũ ĩ nachĩũãx i duũxũgũcax nixĩ ĩ ñaa maxũ ĩ mexũ.

ARTICULO 3.

Rũ ngĖxguma tama ĩacũ rũ chixexũ naxũxgu i wũxi i duũxũ rũ taxucũrũwa wũxi i ãĖxgacũ nũxna nanachuxu i ĩacũ i mexũ ĩ nagu naxĩnũxũ rũ taxucũrũwa naxãũxũneãcũ rũ ėxna napoxcuaxũ rũ ėxna yamáãxũ.

ARTICULO 4.

Rũ ngĖxguma togũãxũ napuracũgu i wũxi i duũxũ name nixĩ na nayauxãxũ ĩ natanũ. Rũ tama name na ngetanũãcũma na napuracũxĖĖãcũ.

ARTICULO 5.

Rũ tama name na wũxi i ãĖxgacũ nũxna na naçuaixcaxũ ĩ wũxi i duũxũ rũ ėxna chixri namaã naxũpetũ wũxi i airurũrũ.

ARTICULO 6.

Rũ marũ name na ãĖxgacũpexewa na nanguxũ ĩ ngexũrũxũ ĩ duũxũ na norũ guxchaxũ yaxuxũcax na namexĖĖãxũcax.

ARTICULO 7.

Rũ ãĖxgacũpexewa rũ guxũma ĩ duũxũgũ rũ nawũxigu. Rũ name nixĩ ĩ ãĖxgacũ na nũxũ rũngũxĖĖxũ ĩ guxũma. Rũ tama name na chixexũ namaã naxũxũ ĩ wũxi, rũ nũxũ na nangũxĖĖxũ ĩ to, erũ guxũma ĩ duũxũgũ rũ nawũxigu.

ARTICULO 8.

Rü ngĕxguma texé ʄacü rü chixexŭ wüxi i duŭxŭmaā taxŭxgu rü name nixŭ na āĕxgacüpexewa na naxŭxŭ ŭ ngĕma duŭxŭ. Rü marü name na āĕxgacümaā nüxŭ na yaxuxŭ na āĕxgacü namexĕĕxŭcax i ngĕma.

ARTICULO 9.

Rü ngĕxguma tama ʄacü rü chixexŭ naxŭxgu i wüxi i duŭxŭ rü taxucürüwa wüxi i āĕxgacü nanapoxcu. Rü taxucürüwa norü nachiŭānewa inanataxüchi.

ARTICULO 10.

Rü ngĕxguma wüxi i duŭxŭ to i duŭxŭxŭ ixuāxŭgu rü taxucürüwa āĕxgacü nanapoxcu ega tama meā nüxna nacaxiragu i ngĕmachiga.

ARTICULO 11.

Rü ngĕxguma wüxi i duŭxŭ to i duŭxŭxŭ inaxuāxŭgu rü taxucürüwa i āĕxgacü nüxŭ nixu na aixcüma wüxi i chixexŭ na naxŭxŭ ega tama meā nüxna nacaxiragu i noxrix.

Rü ngĕxguma tama āĕxgacü nachuxuxgu i noxrix, rü taxucürüwa i yixcüre rü wüxi i duŭxŭ napoxcu naxcax i ngĕma. Rü taxucürüwa poraäcü nanapoxcu ega tama nataxgu i ngĕma chixexŭ ŭ naxŭxŭ ŭ wüxi i duŭxŭ.

ARTICULO 12.

Rü ngĕxguma ʄacü rü chixexŭ naxŭxgu i wüxi i duŭxŭ rü taxucürüwa i āĕxgacü nanapoxcu i naxmax rü ɣxna naxäcügü naxcax i ngĕma. Rü taxucürüwa āĕxgacü ngĕma duŭxŭpatagu naxücu rü ɣxna ngĕma duŭxŭärü carta niwāxna. Rü taxucürüwa āĕxgacü nüxŭ nixu i ʄacü i ore i chixexŭ ŭ ngĕma duŭxŭchiga, erü nachuxu i ngĕma.

ARTICULO 13.

Rü ngĕxguma chi ngextá naxŭxchaŭgu wüxi i duŭxŭ ŭ nachiŭānewatama rü taxucürüwa āĕxgacü nanachuxu i ngĕma.

Rü ngĕxguma chi to i nachiŭānewa naxŭxchaŭgu rü taxucürüwa āĕxgacü nanachuxu i ngĕma. Rü taxucürüwa nanachuxu na nataeguxŭ.

ARTICULO 14.

Rü ngĕxguma wüxi i āĕxgacü chixexü namaā üxchaŭgu i wüxi i duŭxŭ rü marü name na ngĕma āĕxgacüchaxwa yaxŭxŭ rü to i nachiŭānewa naxŭxŭ.

Natürü ngĕxguma aixcüma wüxi i chixexŭ naxŭxgu i ngĕma duŭxŭ rü marü name ŭ āĕxgacü nanataeguxĕĕ na napoxcuāxŭcax.

ARTICULO 15.

Marü name na wüxichigü i duŭxŭāxŭ na nangĕxmaxŭ ŭ norü bupane rü nachiŭāne.

Taxucürüwa wüxi i āĕxgacü nanapu i wüxi i duŭxŭärü bupane. Natürü ngĕxguma nanaxwaxegu i wüxi i duŭxŭ rü marü name na nüxna na yaxŭxŭ ŭ ngĕma nachiŭāne na to i nachiŭānewa naxŭxŭcax na ngĕmaxŭāx yixŭxŭcax.

ARTICULO 16.

Ngĕxguma nayaxgu i yatŭ rü marü name na naxāmaxŭ. Rü ngĕxgumarŭŭ ŭ ngexŭgü rü ngĕxguma nayaxgu rü marü name na naxātexŭ. Rü nüĕta ega ʄacü rü duŭxŭ yixŭxgu i nümagü rü ɣxna ʄacü rü nachiŭānegŭāx yixŭxgu rü ɣxna ʄacü rü machiŭānecŭā yixŭxgu rü ɣxna űuxäcü Tupanaāxŭ yaxōāgu. Rü taxucürüwa texé nüxna tanachuxu i ngĕma na naxāmaxŭ rü ɣxna naxātéxŭ rü ɣxna naxāxäcüxŭ. Rü ngĕma yatŭ rü ngĕma ngexŭ rü nawüxigumare.

Rü ngĕxguma tama naxātechaŭgu i wüxi i ngexŭ rü taxucürüwa texé tanamu na naxātéxŭcax. Tü ngĕxgumarŭŭ ŭ yatŭxŭ rü ngĕxguma tama naxāmaxchaŭgu rü taxucürüwa texé tanamu na naxāmaxŭcax.

Rü marü name na naxāmaxŭ rü naxātéxŭ rü naxāxäcüxŭ ŭ duŭxŭgü. Rü name nixŭ na āĕxgacü rü ngĕma duŭxŭgüxŭ inapoxŭxŭ rü nüxna na nadauxŭ.

ARTICULO 17.

Rü marü name na wüxichigü i duŭxŭ rü nüxŭ nangĕxmaxŭ ya napata rü norü naāne rü norü ngĕmaxŭgü. Rü ngĕxguma chi to i duŭxuŭmaā yatoyechāŭāgu i norü ngĕmaxŭgü gŭ marü name na yatoyĕxŭ.

Rü taxucürüwa texé wüxi i duŭxŭna tanapu i norü ngĕmaxŭgü rü napata rü ɣxna ʄacü i to i nüxŭ ngĕxmaxŭ.

ARTICULO 18.

Rü wüxichigü i duŭxŭ rü marü name na nüma nanaxwaxexŭāxŭma nugu na naxŭnüxŭ ɣxna Tupanaāxŭ na yaxōōxŭ. Natürü ngĕxguma toäcüma nugu naxŭnüchaŭgu rü ɣxna toäcüma Tupanaāxŭ yaxōxchaŭāgu rü taxucürüwa texé nüxna tanachuxu i ngĕma. Rü ngĕxguma togümaā nüxŭ yaxuxchaŭgu i ngĕma nugu naxŭnüxŭ rü ɣxna yaxōxŭ rü ngĕma rü ta rü name. Rü ngĕxguma nüxŭcatama Tupanaāxŭ yaxōxchaŭāgu rü ngĕma rü name. Natürü ngĕxguma togümaā nangutaqŭxexchaŭgu na Tupanaxŭ yacuaxŭxŭgŭxŭcax rü ngĕma rü ta name rü taxucürüwa texé tanachuxu i ngĕma.

ARTICULO 19.

Rü wüxichigü i duüxü rü marü name na nüma nanaxwəxexüäcüma nagu na naxĩnũxü rü taxucüma texé nüxna tanachuxu i ngĕma. Rü taxuacüma texé tanapoxcu naxcəx i ngĕma nagu naxĩnũxü. Rü taxucürüwa texé tanachuxu na togümaä nüxü na tixuxü ĩ ngĕma nagu tarũxĩnũxü.

ARTICULO 20.

Rü ngĕxguma nangutaquəxechaügu i wüxi i duüxü rü taxucürüwa texé nüxna tanachuxu i ngĕma ngutaquəxe.

Taxúema nüxna tanachuxu i wüxi i duüxü ega tama nanaxwəxegu na wüxi i ngutaquəxetanũxü nügü yaxĩxĕĕxü.

ARTICULO 21.

Rü ngĕma na äĕxgacüxü yangucuchixĕĕxü ĩ wüxi i duüxü rü guxü ĩ duüxügüməxĕwa nangĕxma ĩ ngĕma.

Rü name nixĩ na äĕxgacü nüxü rüngũxĕĕxü ĩ guxüma ĩ ngĕma duüxügü i naxməxwa ngĕxmagüxü.

Rü name nixĩ na nangutaquəxegüxü ĩ duüxügü na meä nüxü naxunetaxüćx i norü äĕxgactügü. Rü name nixĩ na wüxichigü nuxü naxunetaxü ĩ na ngexũrüüxü ĩ äĕxgacü nanaxwəxegüxü.

ARTICULO 22.

Rü name nixĩ na äĕxgacü nuxü rüngũxĕĕxü ĩ guxüma ĩ norü duüxügü na meä namaxĕxüćx rü taxuma tacü rü chixexü namaä naxügüxüćx i ngĕma norü duüxügü.

ARTICULO 23.

Rü name nixĩ na wüxichigü i duüxü nüxü na nangĕxmaxü ĩ norü puracü. Rü taxucürüwa texé nüxna tanachuxu na napuracüxü nawa i ngĕma norü puracü i nüma nanaxwəxexü. Rü taxucürüwa texé tanamu nawa i wüxi i puracü i tama nüma nanaxwəxexü.

Rü name nixĩ na wüxichigü i duüxü fü nayauxăxü ĩ natanü naxcəx i norü puracü. Rü ngĕxguma ĩuxre i duüxügü napuracüegu i wüxi i puracüwa, rü ngĕxguma nawüxiguxgu i ngĕma norü puracüwa, rü name nixĩ na nawüxiguxü ĩ natanü ĩ ngĕma puracüćx nayauxgüxü.

Rü ngĕxguma wüxi i duüxü rü to i duüxüna naxăăgu i wüxi i puracü rü name nixĩ na meä nüxü na naxütanüăxü. Erü name nixĩ na wüxichigü meä nayaxuxü ĩ natanü na ngĕmamaä meä nüxna na nadauxüćx i ngĕma naxməx rü naxăcügü.

Rü ngĕxguma ĩuxre i puracütanüxügü wüxigu puracüchaügu na meä nüxü naxütanügüăxüćx rü taxucürüwa texé tanachuxu nüxna ĩ ngĕma.

ARTICULO 24.

Rü guxüma ĩ duüxügü rü name na nangügüxü ĩ ĩuxguacü na tama guxüguma napuracüexüćx. Rü ngĕxguma wüxi ya taunecü wüxi i corixütawa napuracügu i wüxi i duüxü rü name nixĩ na ngĕma cori nüxna na nxăxü ĩ ĩuxre i ngunexü na nangũxüćx. Rü name nixĩ na ngĕma ngunexügü i nagu nangũxü ĩ ngĕma cori nüxü na naxütanüxü naxcəx i ngĕma ngunexügü i nagu nangũxü ĩ ngĕma norü duüxü.

ARTICULO 25.

Rü name nixĩ na meä namaxüxü ĩ wüxichigü i duüxü na tama yađaawexüćx i nüma rü naxməx rü ĕxna naxăpataxü ĩ wüxichigü i duüxü. Rü ngĕxguma yađaawexgu rü name nixĩ na nangĕxmaxü ĩ norü duturu. Rü ngĕxguma taxuacüma norü puracüxü iyangauxgu i wüxi i duüxü rü name nixĩ na äĕxgacü nüxü rüngũxĕĕxü. Rü ngĕxguma nayutegu rü ĕxna poracü nayaxgu i wüxi i duüxü rü nüxü natauxgu i ngĕma norü ngũxĕĕruü, rü name nixĩ na äĕxgacü nüxü rüngũxĕĕxü.

Rü name nixĩ na äĕxgacü nüxü rüngũxĕĕxü ĩ ngĕma ngexügü i äxăxügüxü. Rü ngĕxgumarüü ta name nixĩ na äĕxgacü nüxü rüngũxĕĕxü ĩ guxüma ĩ buxügü woo naxănatügu rü ĕxna nangenatügu.

ARTICULO 26.

Rü name nixĩ na poperaxü nacuəxgüxü ĩ guxüma ĩ duüxügü. Rü tama name na buxügü naxütanügüxü naxcəx i ngĕma na nangüexü. Rü name nixĩ na guxüma ĩ papagü rü norü buxügüxü namuxü na nangüexüćx. Rü ngĕxguma secundáriawa rü ĕxna institütowa rü ĕxna universidáwa naxũxchaügu i wüxi i naxăcü rü name nixĩ na ngĕma naxũxü ega chi aixcüma mexü ĩ buxü ĩ ngúxwəxexü yixĩxgu.

Rü ngĕma buxügüarı profesörgü rü name nixĩ na meăma nangüexĕĕăxü ĩ buxügü na meä guxü ĩ duüxügumaä namaxĕxü. Rü taxúena nachúxaxüćx na nügü nangechaügüxü ĩ wüxichigü i nachiĩăne rü ĕxna duüxügü i to i nagawa idexagüxümaä rü ĕxna nüxü yaxôðxü na ngĕmaăxü nataăĕgüxüćx.

Rü ngĕxguma wüxi i papa rü wüxi ya escuela ya mexũnewa namuxchaüăgu i norü buxü rü ngĕma rü ta name.

ARTICULO 27.

Rü name nixĩ na wüxichigü i duüxü rü nataăĕxü namaä ĩ guxüma ĩ mexügü i norü ĩănewa ngĕxmaxü. Rü ngĕxguma nangĕxmagu i tacü i mexü ĩ ĩăneărü ixĩxü rü name nixĩ na nüxü nacuăxü na guxüărü yĩxü ĩ ngĕma.

Rü ngĕxguma texé naxūmatūgu i wūxi i popera rü ĕxna wūxi i naxchicūngxā taxūxgu rü namaā tataxegu, rü name nixĭ na tanayaxuxū ĩ natanū naxcax i tūmaārū puracū.

ARTICULO 28.

Rü taxucūrūwa texé tanachyxu na meā ĩaā popera nūxū ixuxūrūū namaxūxū ĩ wūxi i duūxū.

ARTICULO 29.

Rü name nixĭ na wūxichigū i duūxū rü meā norū ĩānecax napuracūxū rü meā guxū ĩ togū i norū ĩānecūāxgūmaā namaxūxū.

Rü name nixĭ na meā namaxĕxū ĩ guxūma ĩ duūxūgū, natūrū taxucūrūwa texé chixri naga taxĭnū ĩ tūmaārū āĕĕxgacū. Rü tama name na wūxi i duūxū rü to i duūxūmaā chixexū naxūxū.

Rü taxucūrūwa texé chixri naga taxĭnū ĩ ngĕma nūxū yaxuxū ĩ ĩaā popera erū ĩā nixĭ ĩ nagu naxĭnūĕxū ĩ guxūma ĩ nachīūānegū i wūxigu rüxĭnūĕxū.

ARTICULO 30.

Rü guxū ĩ nachīūānewa rü taxucūrūwa ĩacū rü āĕĕxgacū chixri naga naxĭnū ĩ ĩaā popera. Rü name nixĭ na guxūma ĩ togū i duūxūgū rü ta meā naga naxĭnūĕxū ĩ ĩaā popera. Erū tanaxwaxe na meā namaxĕxū ĩ guxūma ĩ duūxūgū ĩ ĩaā popera nūxū ixuxūrūū.